Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecător Elizaveta Buzu
Dosarul nr. 21r-1971/23
1-23040873-02-21r-26072023

D E C I Z I E

10 iunie 2024 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău

având în componenţa sa:

Preşedintele de şedinţă ***Oxana Robu***

Judecătorii ***Teleucă Stelian și Silvia Gîrbu***

judecând în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul avocatului Domenco Andrei, în interesele condamnatului Teacă Eugeniu, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 05 iulie 2023, prin care a fost respinsă cererea avocatului Andrei Domenco, în interesele condamnatului Eugeniu Teacă, cu privire la aplicarea actului de amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, în privinţa ultimului, ca fiind neîntemeiată.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.03.2023– 05.07.2023;

Instanța de recurs: 26.07.2023–10.06.2024.

Procedura de înștiințare a părților a fost legal executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău, a –

C O N S T A T A T :

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 05 iulie 2023,* a fost respinsă cererea avocatului Andrei Domenco, în interesele condamnatului Eugeniu Teacă, cu privire la aplicarea actului de amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, în privinţa ultimului, ca fiind neîntemeiată.

2. *Pentru a se pronunța cu încheierea sus menționată, instanța de fond a reținut că* la data de 17.03.2023, avocatul Andrei Domenco a înaintat în interesele condamnatului Eugeniu Teacă o cerere cu privire la aplicarea actului de

amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, în privinţa ultimului.

3. În motivarea cererii, avocatul a invocat că riscul de recidivă mediu stabilit de comisia specială nu este un motiv de refuz în aplicarea legii amnistiei, iar caracterizarea acestuia din punct de vedere negativ contravine circumstanţelor faptice.

4. Solicită avocatul aplicarea actului de amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, în privinţa condamnatului Eugeniu Teacă.

Solicitările recurentului:

5. *Nefiind de acord cu hotărârea în cauză, în termen a declarat recurs avocatul Domenco Andrei, în interesele condamnatului Teacă Eugeniu,* prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 05.07.2023 cu adoptarea unei noi hotărâri prin care a admite cererea condamantului Teacă Eugeniu de aplicare a amnistiei cu reducerea a 1/5 din termenul de pedeapsă stabilit.

6. În susținerea recursului partea apărării invocă că condamnatul este fără antecedente penale; a realizat programul „adaptarea la condiţiile de detenţie a deţinuţilor noi sosiţi”; în proces de realizare a instruirii profesionale în calitate de electrician; a realizat cu calificativul bine programul cu privire la reducerea violenţei în mediul penitenciar; a fost încadrat în câmpul muncii - muncă neremunerată, 30 ore; a realizat programul de pregătire către liberarea condiţionată înainte şi la sfârşit de termen; menţine relaţii sociale cu rudele şi familia; sancţiuni disciplinare stinse încă din anul 2021; participă la toate activităţile obligatorii stabilite conform planului individual de resocializare; nu are titluri executoii împotriva sa cu privire la recuperarea prejudiciului.

7. *Cu referire la procedura de judecare a cauzei, Colegiul penal menționează că prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) în vigoare din 22.08.2023 au fost operate modificări la art. 437-449 Cod de procedură penală.*

8. Potrivit noilor modificări operate la art. 447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

9. Respectând art. 447 alin. alin. (1), (2) Cod de procedură penală, cât și principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea

dreptului depunerii referinței, însă, până la data examinării recursului, în adresa Curții de Apel Chișinău nu a fost depusă vreo referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

10. Colegiul penal, examinând materialele dosarului în coraport cu argumentele recursului declarat, consideră recursul neîntemeiat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.

11. Conform art. 449 alin. (l) lit. a) Cod procedură penală, judecând recursul, instanţa respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

12. Conform art. 469 din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume:* ***15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare).***

13. Așadar, Colegiul penal reține că potrivit prin Eugeniu Teacă a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18.04.2018, în temeiul art. 145 alin. (2) lit. a), i), j) Cod penal, la 16 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

14. Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 05.02.2019, a fost menţinută, fără modificări, sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18.04.2018.

15. Potrivit Raportului de evaluare din 14.03.2023, se atestă faptul că condamnatul Eugeniu Teacă are un comportament negativ.

16. Mai mult, reieşind din Certificatul privind aplicarea de sancţiuni disciplinare şi măsurilor de stimulare din 14.03.2023, condamnatul a fost sancţionat disciplinar de 4 ori.

17. La fel, potrivit Fişei de evaluare a riscului de recidivă din 14.03.2023, condamnatul a fost evaluat psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu.

18. Totodată, prin procesul-verbal nr. 5 al şedinţei Comisiei speciale a Penitenciarului nr. 15 - Cricova din 14.03.2023, comisia a decis să fie respinsă înaintarea materialelor necesare în instanţa de judecată în vederea examinării posibilităţii aplicării prevederilor din Legea privind amnistia în privinţa condamnatului Eugeniu Teacă, pe motivul că, ultimul este caracterizat cu calificativul „negativ” şi a fost evaluat psihologic ca prezentând risc de recidivă „mediu”.

19. Potrivit art. 272 alin.(1) din Codul de executare, în cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituțiile şi organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează

aplicabilitatea actului de clemență fiecărui condamnat şi, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanței de judecată competente conform art.470 Cod de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt şi de drept invocate. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală.

20. Potrivit art. (1) alin. alin. (1-2), (6) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege se aplică condiționat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7, 8. Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor şi ai Inspectoratului National de Probațiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției. Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.

21. Potrivit art. 7 alin (1) și (2) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6 i se reduce termenul de pedeapsă după cum urmează: a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv; b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani; c) cu o cincime, dacă este condamnată pe un termen mai mare de 10 ani; d) la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață, cu condiția lipsei riscului de recidivă, constatată de un expert psiholog judiciar atestat; e) cu o treime, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată avea vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani; f) cu jumătate, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată era minoră; g) cu o treime, persoanei condamnate cu vârsta mai mare de 60 de ani și celei cu dizabilități severe și accentuate. Prevederile alin. (1) din prezentul articol nu se aplică persoanei care cade sub incidența art. 6 alin. (1) lit. a), b), c), e) sau g).

22. Rezumând normele de drept în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal reține că prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021, nu sunt

aplicabile în privința condamnatului Teacă Eugeniu, or, potrivit fişei de evaluare a riscului de recidivă din 14.03.2023, condamnatul a fost evaluat psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu, totodată, reieşind din procesul-verbal nr. 5 al şedinţei Comisiei speciale a Penitenciarului nr. 15 - Cricova din 14.03.2023, comisia a decis să fie respinsă înaintarea materialelor necesare în instanţa de judecată în vederea examinării posibilităţii aplicării prevederilor din Legea privind amnistia în privinţa condamnatului Eugeniu Teacă, pe motiv că ultimul este caracterizat negativ şi a fost evaluat psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu.

23. Prin urmare, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deşi obligă instanțele să-şi motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurkvs Olanda, 19 aprilie 1994*, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

24. Din interpretarea art. 6 CEDO, pronunțarea de către instanță a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum și asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (*cauza Garcia Ruiz, 26*).

25. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

26. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

27. În această ordine de idei, Colegiul Penal indică că recursul declarat de avocatul Domenco Andrei în interesele condamnatului Teacă Eugeniu nu este însoțit de argumente plauzibile și probate și urmează a fi respins, iar încheierea instanței de fond, urmînd a fi menținută.

28. Conducându-se de prevederile art. 449 alin. (1) pct.1) lit. a) CPP al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge, ca fiind nefondat, recursul avocatului Domenco Andrei, în interesele condamnatului Teacă Eugeniu și se menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 05 iulie 2023, pronunțată în privința condamnatului Teacă Eugeniu.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Oxana Robu

Judecătorii: Stelian Teleucă

Silvia Gîrbu

În conformitate cu prevederile alin. 8 art. 339 CPP al RM, dacă unul dintre judecătorii completului de judecată nu are posibilitatea de a semna hotărârea, în locul lui semnează preşedintele şedinţei. În legătură cu demisia judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Silvia Gîrbu și Stelian Teleucă în locul lor semnează preşedintele şedinţei, Oxana Robu.

Preşedintele şedinţei, judecător: ***Oxana Robu***